

ግግላ ብላዕ: ኣይትቕላዕ! ሃናጺ መኣረምታ ንኣቶ ተስፋይ ተምነዎ

ረድኢ መሓሪ /ኣለና/ ካልኣይ ክፋል

ሀ) “...እቲ ውድብ ብኣውራጃዊ መልክዕ ስለዝመሸመሸዎ ናይ 73 ምንቅስቃስ ክመጽእ ክኢሉ።” ኣብ መበል 8ይ ክፋል: መበል 18 ደቂቕ ካብ ዘሎ ቃል ወዲ ተምነዎ ዝተወሰደ ጥቕሲ ኢዩ: ህዝባዊ ሓይልታት ብኣውራጃዊ መልክዕ ዝመሸመሸ ውድብ ድዩ ነይሩ?

ለ) “...ኣብቲ ውድብ ንክልቲኡ ፖለቲካዊን ወተሃደራዊን ጉዳያት ኣጣሚሩ ክሕዝ ዝኸእል ዝነበረ ኢሳይያስ ጥራይ ኢዩ” ኣብዚ ክፋል ዚ ኣብ መበል 37 ደቂቕ ካብ ቃል ኣቶ ተስፋይ ዝተወሰደ ጥቕሲ ኢዩ: ክቡራንን ክቡራትን? ንምርግጋጽ ዝኣክል ግን ኣብቲ ኣቶ ተስፋይ

ኣጣውታ ጅግና ተመንዮም?

ግ 7

1. ጥንቅቅ ሰባቲ
2. ሙሉ ተስፋ-ግንኣይ
3. ታሪቀ ይሕደን
4. ደክተር ርእሶም
5. ጸበራሽ መልክ
6. ኣፈወርቲ ተክሎ
7. ግብተሰላሳ ገብረመድህን
8. ሃብተ ኪዳነ (ገሪሳ)
9. ደሃብ ተስፋ-ግን
10. ደበላይ ገብረሰላሳ
11. ተወልደ ኢዮብ
12. ኣይት-ኣም በርሀ (ብጻይ)
13. ዶ/ር ኢዮብ ገብረልኦል
14. መሓሪ ግርግጽጥን
15. ገብረግንኣይ መሓረዛጊ
16. ሃይለ ጅብሃ
17. ዚኳን ኣብቶ
18. ዳግሃይ ኪዳነ (ጀርመን)
19. ሃይለ ሃንሳም
20. ገብረኣምላክ ኢሳቕ

ተቐንጺሎም!

ዘቕረቦ ቃለ-መሕትት /You Tube/ በዚ ተመልኪቲ ዘሎ ክፋልን ደቂቕን ክትሰምዕዎ ትኸእሉ ኢኹም: ኣቶ ተስፋይ ኢሳይያስ ንሰልፊ ናጽነት ከም ዝመሰረቶ ኢዩ ተሪኹ ዘሎ: እዚ ብመሰረቲ ጌጋ ኢዩ: ብከመይ ኣብ ታሕቲ ክበርህ ኢዩ:

ኣቐዲመ ከኣ ንክቡር ኣቶ ተስፋይ ብልቢ ምሉእ ጥዕና እምነሉ: እታ ብዓይኑ ንክርእያ ኣንጊሁ ዝተመነያ ናጽን ሓራን ኤርትራ፣ ሕልሙ ንክሰምረሉ እትሰፎ:

ተስፋይ ኣብ ትንታኡ ንኣያሎ ጉዳያት “...ኣብ ዝቕጽል መደባት ከቕርቦ እዩ፣ ኣብ ዳሕራይ ግዜ ከብርህዮ” እናበለ ብተደጋጋሚ ይዛረብ ስለዝነበረ ኣብ መንጎ መኣረምታ ምጽሓፍ ምኽላፍ ከይመስል ካብ ዝበል ሓልዮት ክሰብ ዝውድእ ብህድኣት ንክጽብዮ እዩ መሪጸ: ንብዙሓት ኣብ ዝቕጽል መደባቲ ንክሰምዖም ዝጽብዮም ዝነበርኩ ጉዳያት ግን፣ ኣይቀጸሎምን: ሎሚ ካልኣት ሰባት ስለዝተዛረቡ ኢሉ እጽሕፍ ከም ዘዩላኹ ከኣ ንኩኡ ደላዩ

ለውጢ ኤርትራዊ ክሕብር እደለ:

ታሪኽ ሃገር፣ ህዝቢ ወይ ውድብ ምዝንታው ቀለል ጉዳይ ኣይኮነን: ከምቲ ‘ኣሓ ብዙሓት ዝመት፣ ሓው ብዙሓት ኣይትቕተል’ ዝበሃል፣ እቲ እተዘንትዎ ታሪኽ ሓው/ሓውቲ ከም ዘለውዎ ምፍላጥ ኣዝዩ ልቦና ዝሓትት ጥበብ ኢዩ:

ነፍስ-ወከፍ ትርብዒት ሜተር ሓመድ ኤርትራ ታሪኽ ኣለዎ: እቲ ዝርገጽ እምነ፣ እቲ ዝዳፍን ሓመድ ኩሉ ኣዕጽምቲ ሓርበኛ ተቐቢርዎ ኣሎ: ታሪኽ ህዝቢ ኤርትራ ኣውያት ዝተነፍጎ ሞትዮ! እዚ ንታሪኽና ዝመሳሰል ሓቂ ኢዩ: ኣብ ቋንቋና ዝኸትምና ወይ ዘኸታም ዝበሃል ኣቦን ኣደን ዘይብሉ ፍጡር ወይ ጉዳይ ማለት ኢዩ: ታሪኽ ዝተነፍጎ ናይ ሎሚ መንእሰይና ከኣ: ሓቀኛ ጉዕዞ ሕብረተ-ሰብ ኤርትራ ንምፍላጥ ወትሩ ሃንቀው ምስ በለ ኢዩ: ስለዚ ብሰንኪ ገበነኛ ኢሳይያስን ሰልፉ ህግደፍን እቲ ኣብ መንጎ ሞደሻን ኡንክ-ዲኖን ዝተቐርቀረ ታሪኽ ብረታዊ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ፣ እነሆ ኣብ ውሽጢን ኣብ ደገን ንዘሎ

መንእሰይ ወለደና ናይ ታሪኽ ዘኸታም ገይሩዎ ይርከቡ፡ እዚ ናይ ታሪኽ ሃንፍዚ ብእዋኑ እንተዘይጸቢቡ ድማ ኣብ ኣዕኩድ ሃገር ዘኸትሎ ዕንወት ብቐሊል ዝግመት ኣይኮነን፡

ስለምንታይ ኢዩ ወዲ ተምነዎ ኣብ ትንታኑኡ ንኢሳይያስ ክንድዚ ዝኣክል ውዳሴ ክህበ መሪጹ? እቶም ቅድሚ ምስላፍ ኢሳይያስ ዝተበራቡሩ ሃገራውያንከ ኣብ ታሪኽ እንታይ ኢዩ ብጽሑቶም? ኢሳይያስ ኣብ ተ.ሓ.ኤ. ኣራጢጡ እንከሎ ኢዮምኮ ብዙሓት ተጋደልቲ ካብ ሱዳን ናብ ደቡብ የመን፣ እንደገና ከኣ ናብ ኤርትራ ኣትዮም ውድብ “ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ” ዝመስረቱ፡ ከም መቐጸልታ ምንቅስቓስ ገዳይም ተጋደልቲ ከኣ ሰውእ ኣብራሃም ተወልደ ዝመርሖም ካልኣት ተጋደልቲ ኣብ 1970 ኣብ ዓላ ተፈልዮም “ሰልፊ ናጽነት ኤርትራ” ዝመስረቱ፡ እዞም ክልተ ጉጅለታት ኢሳይያስ ንክመርሖም ትጽቢት ወይ ቆጸራ ነይሩዎም ድዩ?

ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ውድብ ከምስርት ኢሉ ኣይተበገሰን! ኣብ ደንክልን ኣብ ዓላን ክልተ ጉጅለታት ተፈልዮም ኣለው ዝብል ወረ ምስ ሰምዐ ኢዩ ካብ ባርካ ናብ ዓላ ዘምርሖ፡ /ኣብቲ ናቱ ታሪኽ ምፍላዮውን ከምኡ ኢዩ ዝብል፡/ ክብገስ እንከሎ ካብ ተ.ሓ.ኤ. መሊቐ ወይ ሃዲሙ ኣይኮነን ከይዱ፡ መሰነይታ ሰባትን ክልተ መንገዲ ዝመርሖ ደቂቲ ከባቢ፣ ክልተ ስንቂ ዝጸገኑ ኣግማል ካብ ባርካ ክሳብ ሰንሒት ነይሮሞ ኢዮም፡ ኣብ ከባቢ ከረን ንኣግማል ብኣባቕል ተኪኡ ከኣ ክሳብ ፍልፍል-ሰለሙና ተጓዲዞ፡ ፍልፍልን ሰለሙናን ዝዓበኹሉ መሬት ዓደይ ኢዩ፡

ኢሳይያስ ምስ ብጽቱ መጀመርታ ናብ ሰሜናዊ ባሕሪ ምስ ረገጹ ከኣ በዓል መን ከም ዝነበሩን፣ ክንደይ ምንባርምን ኣነ ንባዕለይ ናይ ዓይኒ ምስክር እዩ፡ ነዚ ታሪኽዚ ዝነግሩ ገና ካልኣት ብሂወት ዘለው ዜጋታትውን ኣለውና፡ ስለዚ ኢሳይያስ ናብ ውሽጡ ኣትዮ ዝበተኖምበር ዝመስረቶ ውድብ ኣይነበረን፡ ኢሳይያስ ካብ ሰሜናዊ ባሕሪ ናብ ደቡብ ገጹ ክኸይድ እንከሎ ኣቡኡ ንሰውእ ጅግና ኣብራሃ ዓንደ፣ ነፍስሂር ዓንደብርሃን ክፍለገርግሽ መሪሖዎም ከም ዝኸደ ድማ ብዙሓት ደቂቲ ከባቢ ዝምስክርዎ ሓቂ ኢዩ፡

ኢሳይያስ ናብ ዓላ ኣትዮ ንጅግና ኣብራሃም ተወልደ ብስሚ ኢዩ ቀቲልዎ፡ ኣቶ ተስፋይ ተምነዎ ክሃረበሉ ደኣ ኣይደለዮንምበር ኣብራሃም ተወልደ ብስሚ ኢሳይያስ ከም ዝተሰውኦ ይፈልጥ ኢዩ፡ ኢሳይያስ ብድሕሪ መስዋእቲ ኣብራሃም ተወልደ ነቲ ውድብ ተቐጻጺሩዎ ጥራይ ዘይኮነስ፣ ሓንቲ ኣብ ቻይና ዝተመሃራ /ኤርትራዊ ህዝባዊ ሰውራዊ ሰልፊ-ኤ.ህ.ሰ.ሰ./ ስማ ግናይ ሕብእቲ ሰልፊ ኢዩ ዝመስረት፡ ስለዚ ኢሳይያስ ኣብ ታሪኽ የዕኑን የፍርስንምበር ሃኒጹን መስሪቱን ኣይፈልጥን ኢዩ፡ እነሆ ከኣ መርኣያኡ ንሃገርና ኤርትራን ህዝባን ብኩሉ መዳያት ንምፍራስን ንምጽናትን ኣብ ቅድሚ ዓይንና ተገቲሩ ንርእዮ ኣለና፡

ኢሳይያስ ንግርህነት ኤርትራውያን ተበሊጹ ዝገበሮ ጉዳይ እንተነይሩ፣ ነቲ ኤርትራውያን ዝመስረትዎ እምነ-ኩርናዕ ብተንኮል ፈንጢሑ፣ ንውድብ ህዝባዊ ሓይልታት ከም ክዳኑ ማዕረ ድሌቱ ገይሩ ኢዩ ኣስፍዮዎ፡ ስለዚ ኣብ ውድብ ህዝባዊ ሓይልታት ብዘይካ ኢሳይያስ ንወተሃደራዊን ፖለቲካዊን ጉዳያት ኣግሚሩ ክሕዝ ዝኸእል ሰብ ኣይነበረን ማለት ንዓቕሚ ወተሃደራውያን ክኢላታትን ንዓቕሚ ምሁራት ተጋደልቲን ምንሻው ማለት ኢዩ፡ ኢሳይያስ እንተዘይነበር ወይ ሽዑ እንተዝቐተልከ እቲ ጉዕዞ ከመይ ምኸነ? ምስሊ ኤርትራ ሎሚ ከመይኮን ምተራእዮ? ንኢሳይያስ ኣሚኑ ዝተፈልየ ጉጅለኻ ነይሩ ድዩ? ወይ ከምቲ ወዲ ተምነዎ “ብዘይክኡ ካልእ ሰብ ኣይነበረን” ዝበሎ ኢሳይያስ ካብ ሰማይ ዝነጠበ “ስዩሙ እግዚኣብሄር” ድዩ? ብዙሓት ናይ ታሪኽ ጓሶት ህሉዎት ኣብ ዘለውሉ ግዜ፣ ማህሌት ንኢሳይያስ ምድግጋም ግቡእ ኣይኮነን፡

ኢሳይያስ ብውዲት ባዕዳውያን /ሃይለስላሴን ኣሜሪካን/ ዝተመልመለን ዝተላእከን ሰላዩ ኢዩ፡ /ጽሑፍ ብሪጋደር ጀነራል ዳንኤል መንግስቱ፣ ቃል-ምስክርነት ተስፋንኪኤል ጆርጆ ይመስክር! ኢሳይያስ ተንኮለኛምበር ካብ ደቂ ኤርትራ ዝበለጸ ታቦት ኮይኑ ኣይፈልጥን ኢዩ፡ እቲ ሓቀኛ ውሽጣዊ መንነት ኢሳይያስ ንሱ ኢዩ፡ ንዘይኮነ! “ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ተኸላኻላይ ታንኪ ንሰኻ ትጋደል ኣዴኻ ትበኪ” ተባሂሉኮ ተዋጥዮሉ ኢዩ፡ “ኢሳይያስ ብሽጉጡ ገይሩ ስሙ ዝጽሕፍ ጉዳም ተጋዳላይ” ተባሂሉውን ተወርዮሉ ኢዩኮ፡ እቲ ኩሉ ባዶ ምስሊ ሓሊፉ ሎሚ ደኣ ብድሕሪ 40 ዓመታት ውዳሴ ወዲ ተምነዎ ስለምንታይ ተደጋገመ?

እዚ መከራምታዚ ናይ መሰረታዊ ታሪኽ ህዝቢ ኤርትራ ምእራም እምበር ቃላት ናይ ምእራይ ተበግሶ ኣይኮነን፡ ምእራም ወይ ምትእርራም ድማ ሓደ ካብቲ እንምነዮ ዲሞክራሲያዊ ባህሊ ኢዩ፡ ኣብ ሰልፊ ናጽነት...ህዝባዊ ሓይልታት...ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ኣውራጃዊ ወይ ሃይማኖታዊ ዝምባሌ ዝነበሮም ውልቀ-ሰባት ክነብሩ ባህርያዊ ኢዩ፡ ብኣጠቓላሊ እቲ ውድብ ብኣውራጃዊ መልክዕ ዝመሸመሸ ኢዩ ነይሩ ምባል፣ ምንቅስቃስ 73 ከኣ ካብ ምምሽማሽ እቲ ውድብ ኢዩ ዝነቅል ማለት፣ ምስቲ ካብ ግዜ ስርዓት ዓባይ ብሪጣንያ ኣብ ኤርትራ ዝተኣታተወ ሕግም ኣውራጃነት ብምትእስሳር፣ ኣዝዩ ተኣፋፊ መግለጺ ኢዩ ኣቕሪቡ ክቡር ኣቶ ተስፋይ ተምነዎ፡

እዚ ሕቶዚ ንኩሉ ህዝቢ ኤርትራ ብሓፈሻ፣ ንህዝቢ ከበሳ ድማ ብፍላይ ዝምልከት ጉዳይ ኢዩ፡ ውድብ ህዝባዊ ግንባር ብድሕሪ ናይ 1977-78 ደርግስ ዓወታትን ብድሕሪ ስትራቴጂካዊ ምዝላቕን ኣይኮነንዶ ብደረጃ ውድብ ብደረጃ ውልቀ-ሰባት እውን ኣውራጃዊ ኣረኣጊያ ዝነበሮም ሰባት ኣይነበሩን እንተተባህሉ ኣይተጋነኑን፡ ማዕበል ሰውራ ኤርትራ ኣብ ግንቦት 1991 ካብ ኣጸምእ በረኻታት ሳሕልን ባርካን ናብ ስመራ ክኣቱ እንክሎ ንኩሉ ኣብ ሕብረተሰብና ዝነበረ ድሑር ስምዒታት ጸራሪጉዎ ኢዩ ኣትዩ፡

ኩሎም ተጋደልቲ ብሃይማኖት፣ ብሄርን ኣውራጃን ከይተፈላለዩ ካብ ሓንቲ ማህጸን ከም ዝወጹ ኣሕዋት ኮይኖም ኢዮም ናብ ናጽነት ዝኣተዉ፡ ንመውሰቦውን ዝሕተት ኣውራጃን ሃይማኖትን ኣይነበረን፡ ከሊፋን ንግስቲን ተመርዕዮም፣ ብርሃነን ከድጃን ቆልዑት ወሊዶም ኢዮም ናብ ናጽነት ኣትዮም፡ ብድሕሪ ናጽነት ለበዳ ኣውራጃውነት ከመይ ኢሉ ኢዩ ሳዕሪሩ ናቱ ኣመጸጽኣ ኣለዎ፡ እዚ ከኣ ዕድመ ኢሳይያስ ንምንዋሕ ስርዓት ህግደፍ ብመደብ ዝተሰርሓሉ ተዋስኦ ኢዩ፡

ከም ኣተራርኻ ኣቶ ተስፋይ፣ መበገሲ ሕቶ 1973 እቲ ውድብ ብኣውራጃዊ መልክዕ ስለዝመሸመሸ ኣይነበረን፡ መበገሲኡ ካብ ኣውራጃዊ ምምሽማሽ ኢዩ ነይሩ ዝብል እንተሎ ድማ፣ እዋሓስ! ሕቶ ምንቅስቃስ 73፣ ናይ ዲሞክራሲን መሰልን። ናይ ምእራም ሕቶ፣ ከምኡውን ብቀንዱ ንገባቲ ኣክያይዳ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ዝእርም ምንቅስቃስ ደኣምበር ካብ ኣውራጃዊ መልክዕ ዝነቐለ ከም ዘይኮነ ነፍሱ-ወከፍ ተጋዳላይ ህዝባዊ ግንባር ነበር ዘረጋግጸ ሓቂ ኢዩ፡ መበገሲ ሕቶ ምንቅስቃስ 1973፣ እቲ ውድብ ብኣውራጃዊ መልክዕ ስለዝመሸመሸ ዘይኮነስ፣ ንዘይ ቅኑዕ ኣክያይዳ መሪሕነት ህዝባዊ ሓይልታት ብሓፈሻ፣ ብፍልይ ከኣ ንተበላጺ ኣረኣጊያ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ንምእራም ዝተበገሰ ምንቅስቃስ ኢዩ ዝነበረ፡ ሽዑ እቲ መዓልቲ ተወዳእ ኣይበሎንምበር ኢሳይያስ ንምእሳርን ንምቕታልንኮ ፈተነታት ተገይሩ ኢዩ፡ እቲ ፈተነታት ድማ ካብ ኣውራጃዊ መልክዕ ዝተበገሰ ኣይነበረን፡

ሕመረት ታሪኽ ህዝባዊ ሓይልታትምበኣር ንሱ ኢዩ፡ እቶም ምሁራት 1973 “መንካዕ” ዝተባህሉ ዘቕረቡውን 13 ነጥብታት፣ ናይ ቃል ወይ ፊደል ምቅይያር ከይተገብረለን እዘን ዝስዕባ ሕቶታት ኢዮን ነይረን፡ መበገሲ ምንቅስቃስ 73 ካብ ምምሽማሽ ኣውራጃውነት እንተነይሩ ከኣ ካብ ትሕዝቶኣን ይመርመር፡

- 1. ተጋደልቲ ናይ ርእይቶ ምሃብ መሰል ተኸልኪሎም፣
- 2. ናይ ሓይልታት ኣብ ውግኣት ዚፍጸም ጌጋታት፣
- 3. ናይ መነባብሮ ፍልልይ'ኳ እንተዘየለ። ኣድልዎ ዘርእዩ ሰባት ኪእረሙ፣
- 4. ሕግታት ከም ብሓድሽ ናብ መጽናዕቲ ኪኣቱ፣
- 5. ንውጉኣትን ድኹማትን ኣብ ዚግበር ምንባይ ዘሎ ጉድለታት፣
- 6. ናይ ክፍልታት ዝምድና /ብመሪሕነት/ ብሩህ ኪኸውን፣
- 7. ንናይ ጸላኢ ስለያ ዚቃወም ጽኑዕ ክፍሊ ኪግበር፣
- 8. ኣብ ከበሳ ብዙሕ ጌጋታትን ጉድለታትን ኣሎ፣
- 9. ኣብ ኣክታትባን ኣመጸጽኣን ሓደስቲ ጌጋታት ኣሎ፣
- 10. ርክብ ምስ ህዝቢ ብጌጋ ይፍጸም ኣሎ፣
- 11. ደቂ ኣንስትዮ ፍሉይ ስራሕ ይወሃቡን፣
- 12. ናይ ኢድሪስ ሰይድ ምርፋት፣

➤ 13. ብዛዕባ ሕጋዊ አካል፣ ከም ትምህርቲ ንተጋደልቲ ኪግለጽ፣

እቶም ኣብ ታሪኽ ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ ቀዳሞት ንምልካዊ አክያይዳ ኢሳይያስ ዝተግዘቡ ደቂ ኤርትራ ድማ ንሳቶም እቶም ኣብ 1973 “መንካዕ”፣ ኣብ 1976 ድማ “የሚን” ዝበል ጠቕኒ ዝተዋህቦም ተቓለስቲ ተጋደልቲ ነበሩ። መበገሲኦም ሃገራዊ ጉዳይ ኢዩ። መበገሲኦም ንመሰረታዊ ለውጢ ስለዝነበረ ድማ ክሳብ ዋጋ ሂወቶም ንክኸፍልሉ ምስ ነፍሶም ቃል ኣትዮም ኢዮም ተበጊሶም።

ገለ ካብኣቶም ወላኪ ሂወቶም ንምድሓን ካብቲ ውድብ ንምምላጥ ዕድላት እንተነበሮም፣ ኣይሃደሙን። እቶም ኣነ ብአካል ዝፈልጠም ዝነበርኩ /ደበሳይ ገብረስላሴ፣ ገብረአምላኽ ኢሳቕ፣ ሃይለ ሃንሶም፣ ፍሳሃዩ ጀርመን ንሕክምና ናብ ደቡብ የመን /ዓደን/ ከይደም ነይሮም ኢዮም።/ ስለ እቲ ዝአመኑሉ ዕላማ ግን ተሰዊኦም። ሓደ ካብ ዓደን ናብ ካይሮ ምስ ከደ ከም ካብ ብሱል ጥሪ ዝተረፈ ሰብ እንተነይሩ ሎሚ ኣብ ሽቱትጋርት-ጀርመን ዝነብር ዘሎ ሓው ወልደማርያም ኣብራሃም ኢዩ።

እቶም ተጋደልቲ ናብ ኢሳይያስ ዘቕረቡዎ ጽሑፍን ንሱ ዝሃቡ ምላሽን (ኣብ መጽሓፍ ‘መንካዕ’ ካብ ገጽ 38-41 ካብ ዘሎ 13 ነጥብታት እቶም ኣረምቲ ተመልከቲ።) ኣብ ምንቅስቃስ 1976 እውን ከም በዓል ብጻይ ጎይትኦም በርሀ ብስራሕ ምክንያት ናብ ፖርት ሱዳን ወጺኡ ነይሩ ኢዩ። ገለ ምሁራት /ኣብ ኤውሮጳ ብሂወት ዘለው/ ክንስልፍ ኢና ምስ በሉዎ፣ “ሜዳ ሕማቕ ስለዘሎ ኣብ ዘለኹዎ ጽንሑ” ኢሉ ኣድሒንዎም ኢዩ።

አውራጃዊ ምክፍፋል ትሕቲ ሃገራውነት ኢዩ። ብዛዕባ ሕቶ ሃገር ንዝቃለስ ሰውራ ኤርትራ ብአውራጃዊ ሕማማት ዝመሽመሽ ኢዩ ነይሩ ምባል ቀዳማይ ጌጋ ኢዩ። ሰልፊ ናጽነት ወይ ውድብ ህዝባዊ ሓይልትት ኣብ እግሪ ተኸለ ኣብ ዝነበረሉ እዋን፣ አውራጃዊ። ሃይማኖታዊ። ብሂራዊ ሕማማት ዝነበሮም ውልቀ-ሰባት ክነብሩ ይኸእሉ ኢዮም፣ እቲ ኣብ ውልቀ-ሰባት ዝነበረ ናይ አውራጃነት ንፍዮ ግን ነቲ ውድብ ዝለኪ ኣይንበረን። ውድብ ህዝባዊ ሓይልታት ብድሕሪ 1974 ዓ.ም. እቲ ውድብ ብብዙሓት ሓደስቲ ተጋደልቲ ምስ ተግብለለ ከኣ። ዝኾነ ይኹን አውራጃዊ ተርእዮ ኣይነበረን።

ስለዚ ሓደ ብአውራጃዊ መልክዕ ዝመሽመሽ ውድብ ከመይ ቢሉ ኢዩ ክሳብ ክፍላ 1978 ጥራይ ብዘይካ ንክተማታት ዓሰብ። ዓዲ-ቀይሕ። ባጽዕ። ባረንቱን ኣስመራን ናጻ ኣውጺኡ ዝነበረ? ኣብቲ ግዜ፣ ምስቲ ውድብ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ናጻ ኣውጺኦም ዝነበሩ ቦታታት። 80% መሬት ኤርትራ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ሓይልታት ሰውራ ኣትዩ ነይሩ ኢዩ።

እቲ “ብአውራጃዊ መልክዕ ዝመሽመሽ ውድብ ኢዩ” ዝበሎ ወዲ ተምነዎ፣ እንደገና እውን ን8 ሰፋሕቲ ወራራት መኪቱ፣ ንዓበይቲ ግንባራት “መብረቕ” “ውቃው” “መንጥር” “ናደው” ... ደምሲሱ ናብ ስርሒት ፈንቅል መሪኹ? ካብቲ ‘ብአውራጃ ዝመሽመሽ’ ውድብኻ ከመይ ቢላ ኢያ ግንቦት 24 ተወሊዳ? መሽሚሹ ነይሩ ... ደሓር ግን ተፈዊሱ ወይ ተግጢኑ እንተዝብለና ድማ ማሕረ ምኹን!

ትማሊን ሎሚን እቶም ንኢሳይያስ ዝውድሱ መኮንናት ህግደፍ ‘አርሓ ዝኸውን ብብተዩ ይፍለጥ’ ኢዮም ዝብሉ። እዚ ኣበሃህላዚ ከኣ ንኤርትራ ዝመርሕ ብዘይካ ኢሳይያስ ካልእ ሰብ የለን ማለቶም ኢዩ።

ዓወት ንህዝቢ ኤርትራ!
ዘለኣለማዊ ዝኸሪ ንስውኣትና!!
alenakoena@gmail.com

ይቕጽል...